

Til Universitetsstyret
Fra Universitetsdirektøren

Sakstype: Vedtakssak
Møtesaksnr.: V-sak 7
Møtenr.: 2/2021
Møtedato: 9. mars 2021
Notatdato: 26. februar 2021
Arkivsaksnr.:
Saksansvarlig: Eiendomsdirektør John Skogen
Saksbehandler: Ass. eiendomsdirektør Britt Amundsen Hoel og
underdirektør virksomhets- og økonomistyring Idun
Thorvaldsen

Søknad til Kunnskapsdepartementet om oppgraderingsmidler

Henvisning til lovverk, plandokumenter og tidligere behandling i styret

En utvidet ordning med oppgraderingsmidler for forsknings- og læringsareal ble lansert i *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019-2028* (Meld. St. 4 (2018-2019), kap. 8). Målet med tiltaket er mer egnede universitets- og høyskolebygg som fremmer moderne undervisnings- og forskningsformer, øker læringsutbyttet og bidrar til godt psykososialt miljø. I statsbudsjett for 2021 for Kunnskapsdepartementet (KD) er det foreslått å tildele totalt 130 mill. kroner til oppgradering og tilpassing til forsknings- og utdanningsareal, jf. Prop 1 S. (2019-2020). I brev av 12.1.21 inviterer KD UH-sektoren til å søke om oppgraderingsmidler. KD forutsetter at universitetsstyret behandler søknaden før den sendes. Søknadsfristen er 31. mars, og KD tar sikte på at tildelingen av midler skjer i løpet av mai 2021.

Hovedproblemstillinger i saken

KD legger følgende føringer til grunn for søknadene:

- Byggeprosjektet må være i tråd med institusjonens strategiske campusutviklingsplan/ masterplan og andre relevante dokumenter (utviklingsplan mv.)
- Prosjektet skal gjelde oppgradering av eksisterende bygningsmasse til tidsmessige og funksjonelle arealer for nåværende aktivitet eller ny bruk
- Institusjonen må stille med en egenandel på minimum 50 pst. av byggeprosjektets totale kostnad.

I fjor vurderte UiO to prosjekter opp mot hverandre:

- Oppgradering av seks etasjer i Eilert Sundts hus B ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV)
- Oppgradering av arealer for I-Lab ved Det matematisk-naturfaglige fakultet (MN)

Styret besluttet å søke om penger til Eilert Sundts hus B, og UiO fikk tildelt 45 mill. kr til dette formålet.

I år fremmer vi forslag om å søke midler til I-lab. Vedlagte søknad til KD gjør rede for prosjektet og er skrevet i tett samarbeid med Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN).

I-Lab-prosjektet omfatter full innvendig oppgradering av arealene med nødvendige tekniske anlegg og tilfredsstillende behov for selve produksjonslokalene med nødvendig takhøyde og inneklimate. Det vil også omfatte en full gjennomgang og tekking av yttertaket som har hatt et betydelig lekkasjeprosjekt.

Konsekvenser for økonomi, bemanning og lokaliteter

I-Lab-prosjektet inkludert takarbeidene er estimert til 140 mill. kr. I finansieringsplanen har vi lagt til grunn at KD minst tildeler 25 mill. kr til prosjektet. UiO må gå inn med minst like mye midler som KD tildeler. Vi foreslår følgende finansiering av UiOs andel av prosjektet:

- MN dekker 26 mill. kr
- EA henter totalt 60 mill. kr fra internhusleiens øremerkede ramme for Større vedlikehold og investeringer (SVI) fordelt med 30 mill. kr hvert av årene 2022 og 2023
- Styret bevilger 30 mill. kr i 2022 til det resterende

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. UiO søker KD om oppgraderingsmidler til I-lab.
2. Styret setter av 30 mill. kr i 2022 til oppgraderingen av I-lab og taket på Kjemi.

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

John Skogen
eiendomsdirektør

Vedlegg:

- Søknad til KD: Statsbudsjettet 2020 – Søknad om midler til oppgradering og tilpassing til forsknings- og utdanningsareal

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Dato: 2. mars 2021

Statsbudsjettet 2020 – Søknad om midler til oppgradering og tilpassing til forsknings- og utdanningsareal

Vi viser til Kunnskapsdepartementets brev 20/6230-1 av 12.1.21 der det fremgår at det er satt av 130 mill. kr til «*oppgradering og tilpasning av forsknings- og utdanningsareal*». Universitetsstyret ved Universitetet i Oslo (UiO) har behandlet denne søknaden i sitt møte 9.3.21, og vi søker med dette om midler for oppgraderinger i 2021.

Universitetet i Oslo setter pris på at det øremerkes midler over statsbudsjettet til oppgraderingen av bygningsmassen ved de selvforvaltende universitetene. Selv om totalbeløpet som bevilges ikke er tilstrekkelig for å dekke behovet, opplever UiO at dette er et positivt bidrag til å håndtere oppgraderings- og moderniseringsbehov ved disse institusjonene.

For UiO har de tidligere tildelte midlene på 40 mill. kr til oppgradering av Niels Treschows hus i 2016, 25 mill. kr til Niels Henrik Abels hus i 2017, 15 mill. kr til Kristian Ottosens hus i 2018, 30 mill. kr til Svein Rosselands hus i 2019 og 45 mill. kr til Eilert Sundts hus B i 2020, vært viktige.

Vi viser til *Rom for et fremragende, grønt universitet – og for kunnskapsbyen Oslo, Masterplan for UiOs eiendommer* der våre prioriteringer for utviklingen av våre eiendommer er presentert. I masterplan står det at (jfr. s 27) at formålet med eiendomsutvikling og -forvaltning ved UiO er å sørge for at universitetet har de arealene vi trenger for å nå våre mål og ivareta vår virksomhet på en god måte. Det omsøkte prosjektet faller inn under Strategi 2030 der det heter «UiO skal fremme uavhengig, banebrytende og langsiktig forskning.»

Hovedprioritering for 2020:

I-Lab - Tilrettelegging for fremragende forskning i Kjemibygningen

Målet med prosjektet er å legge til rette for tidsriktig og egnede arealer for Instrumentlaboratoriet (I-Lab) som i dag representerer en av UiOs viktigste strategiske forskningsinfrastruktursatsinger (forskningsstøtte) og har avgjørende betydning for UiOs renommé og fortrinn i konkurransen om

Postadresse: UiO Eiendomsavdelingen, Postboks 1077 Blindern, 0316 Oslo
E-post: postmottak@eiendom.uio.no

tildeling av forskningsmidler. I-Lab produserer prototype forskningsinstrumenter med stor bredde. Det er spesialkonstruerte instrumenter som ikke finnes i noe marked. Originale instrumenter er et fortinn for nyskapende eksperimentell forskning og innovasjon. Eksempler på produkter er implantater og måleutstyr til medisinske forsøk, undervannsutstyr, måleutstyr som skal fly på satellitter og raketter (NASA, JAXA, ESA), og deler til oppgraderingen av detektorsystemer til CERN. I 2021 skal UiO blant annet levere et romværinstrument til den internasjonale romstasjonen (ISS) i samarbeid med Norsk romindustri. UiO lager også utstyr for European Spallation Source (ESS), og UiO etablerer nå en produksjonslinje for detektormoduler til ATLAS-detektoren på CERN. I-Lab står sentral i disse prosjektene. I-Lab utgjør en krumtapp i den eksperimentelle virksomheten ved Kjemisk institutt og Senter for materialvitenskap og nanoteknologi (SMN) ved å levere spesialdesignede utstyrsenheter for spissforskning innen katalyse, elektrokjemi og uorganisk materialkjemi. I-Lab er også svært viktig for Institutt for biovitenskap, der våre forskere innen flere fagområder (bl.a. fysiologi, nevrovitenskap, akva- og marinbiologi, plantevitenskap) får spesiallaget utstyr som muliggjør forskning som ellers ikke er mulig.

UiO slo i 2014 sammen instrumentverkstedene ved hhv. institutt for biovitenskap, kjemi og fysikk til I-Lab. Vi arbeider nå med en samlokalisering av verkstedets ansatte og deres produksjon.

Arealene som I-Lab er tiltenkt er ca. 1200 kvm og ligger i underetasjen i Kjemibygget (byggeår 1966) inn mot et atrium. Kjemibygget er svært nedslitt, og det er på generell basis ikke planlagt store oppgraderingstiltak i bygningen før flytting til Livsvitenskapsbygget i 2026. Da vil store deler av bygningen omdisponeres til ny bruk. Det er imidlertid besluttet hvilket areal som skal disponeres for I-Lab, og UiO vil derfor prioritere å oppgradere arealene til dette formålet nå.

Ny infrastruktur som er finansiert, kan ikke plasseres i eksisterende lokaler fordi den er for stor og tung, og fordi dagens lokaler ikke har tilstrekkelig takhøyde. Dette gjelder bl.a. en CNC (Computer Numerical Control) dreiebenk med C- og Y-akse, en CNC fresemaskin og en Tap drill fres med 50.000 omdreininger. Paradoksalt nok er det slik at jo mindre delene som skal produseres er, jo større maskiner trengs for å produsere dem. Begrensninger i dagens lokaler gjør at I-Labs maskinpark ikke kan følge den generelle teknologiske utviklingen. Et økende antall forespørsler på miniatyriserte spesialdesign (spesielt for space og livsvitenskap) kan i dag ikke produseres.

Prosjektet innebærer en utvikling av nye lokaler for I-Labs virksomhet og er designet for å tilfredsstille driften i et 20-års perspektiv. Prosjektet omfatter full innvendig oppgradering av arealene med nødvendige tekniske anlegg og tilfredsstiller I-Labs behov for selve produksjonslokalene med nødvendig takhøyde og tilfredsstillende inneklima. Samlet sett medfører tiltaket en arealeffektivisering på 32% i forhold til dagens arealbruk.

Utvikling av lokaler for I-Lab vil nødvendiggjøre rehabilitering av taket over underetasjen i Kjemibygget (ca. 4000 m²). Innvendig rehabilitering av de øvrige arealer i underetasjen planlegges gjennomført senere, etter at dagens brukere har flyttet inn i Livsvitenskapsbygget. Prosjektet er estimert til 140 mill. kr.

Tentativ fremdriftsplan for I-lab

I-lab og rehab av dekke ved Kjemibygningene	2021				2022				2023				2024			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Avklaring rammebetingelser	■															
Prosjektering I-lab utvendig arbeid		■	■													
Anskaffelse I-lab utvedning arbeid				■												
Utførelse I-lab utvendig arbeid				■	■	■										
Prosjektering I-lab innvendig arbeid					■	■	■									
Anskaffelse I-lab innvendig arbeid								■								
Gjennomføring I-lab innvendig arbeid								■	■	■	■					
Avsluttende arbeider														■		

På denne bakgrunn søker UiO om tilskudd til prosjekt for å oppgradere arealer til I-Lab i Kjemibygningen med en total kostnad på 140 mill. kroner.